

ΤΟ ΜΥΣΤΙΣΤΗΡΙΑ ΤΗΣ ΑΓΑΠΗΣ-ΕΦΑΜΙΛΙΑΣ ΤΟΥ «ΒΕΡΒΕΡΟΥ»

ΤΟΥ ΟΥΓΟΥ ΦΩΣΚΟΛΟΥ

Η ΤΕΛΕΥΤΑΙΕΣ ΕΠΙΣΤΟΛΕΣ

ΤΟΥ ΤΑΚΟΥ ΟΡΤΙΣ

(ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΤΟΥ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΟΥ)

Ο ποιητής Ίάκωβος Ορτίς φεύγοντας τις επαναστατικές ταραχές της πατρίδος του Βενετίας, αποσύρεται στους Εγκάντι λόφους όπου πλανάται μόνος και μελαγχολικός. Γνωρίζει εκεί την οικογένεια του

νοίς της ζωής της Πετρούρας είνε για μένα ένας πατέρας, ένας φίλος, ένας μεγάλος παρηγορητής της δυστυχίας μου...

Η Θηρεσία όταν άκουσε τα λόγια αυτά δέν μου άπλητση καθόλου, αλλά την άκουσα να άναστανάζη βα

κ. Τ... και την ώρασιάτη και ευγενική θυγατέρα του Θηρεσιάν, μηποτεν- μένην με τον κ. Οδοάδο, την οποίαν και άγαπή παραφόρος. Η Θηρεσία του έμπιστείνεται την τραγική ιστορία της ζωής της. Ο πατέρας της έχει χωρίσει με τη μητέρα της εξ αίτίας του ανοικεισίου με τον Οδοάδο, τον όποιο και η ίδια η Θηρεσία δέν άγαπή καθόλου. Η άποκάλυψις της αυτή κάνει τον Ίάκωβο να τη συμπονήη και να τη άγαπήση περισσότερο. Ο Οδοάδος φεύγει για τη Ρώμη όπου πρόκειται να καροιάη τας έποθέσεις του. Ο πατέρας της Θηρεσίας τον συνωδεύει ως τα σύνορα αφού παρακάλεσε τον Ορτίς να κρατήη συντροφιά στην κόρη του κατά το διάστημα της άπουσίας του. Τας διαφόρους φάσεις του τραγικού, άγνωστου και φλογεροϋ αυτού έρωτος περιγράφει ο Ορτίς εις τας δημοσιευόμενας έπιστολάς, α περισσότερα των όποιων άπεινθύνονται στο φίλο τον Λορέντζο Αλδεράνι στη Βενετία.

(Συνέχεια εκ του προηγούμενου)

Τις φώναξα με τόνομά τους. Τότε η Ίσαβελίνα ή όποια μ' έγνωρίσε, έτρεξε στην άγκαλιά μου και άρχισε να με γεμίζει φιλιά. Σηκώθηκα. Η Θηρεσία στριχτήριξε στον βραχιονιά μου και περπατήσαμε μαζί, άκολουθήσαντες την όχητή του μικροϋ ποταμού, έως την λίμνη των πέντε πηγών. Εκεί σταματήσαμε και οι τρεις και κυττάζαμε ψηλά στον ουρανό τό άστρο της Αφροδίτης που άκτινοβολούσε στα μάτια μας.

Ω! ειπε ή Θηρεσία μ' ένθουσιασμό. Νομίζεις ότι και ο ποιητής Πετρούρας δέν ερχότανε κι αυτός κάπου-κάπου σ' αυτές τις ερημιές; Νομίζεις ότι δέν νοσταλγοϋσε κι αυτός μέσα στα ήμερα σκοτάδια της νύχτας, δέν πονούσε κι αυτός για τη χαμένη φίλη του;... Ω! έγω τουλάχιστον άμα διαβάξω τους στίχους του τον φαντάζομαι, τον βλέπω, να κάθεται κάπου εδώ, σ' αυτό το μέρος, κάτω από κανένα δέντρο και να συλλογίζεται μελαγχολικός τις χαμένες ήμέρες του παρελθόντος του... Ω! ναί γλυκέ μου φίλε. Έτσι συμβαίνει πάντοτε με τους άνθρώπους που άγαπάνε άληθινά, που άγαπάνε με την καρδιά τους...

Και στο διάστημα που έλεγε αυτά τα λόγια ή Θηρεσία μου έσφιγγε το χέρι. Ω πόσο άγαπητέ μου Λορέντζε ήμουνα συγνημένη εκείνη τη στιγμή που την άκουγα. Πόσο αισθανόμουνα την καρδιά μου να χτυπά και να ζητάη έτσι με τους δυνατούς αυτούς παλμούς να πετάξη από τό στήθος μου και να ένωδη με την καρδιά της γλυκειάς μου φίλης.

Ω! ναί! ναί! Άγγελέ μου! Το βλέπω τώρα καθαρά ότι είσαι ή γυναίκα ή όποια γεννήθηκες στον κόσμο για μένα, μόνο για μένα, και έγω... Ω! Λορέντζε, πώς μπόρεσα λοιπόν να πνίξω τα λόγια αυτά που αισθάνομαι ότι ζητούσαν να φύγουν από τό στόμα μου...

Εκείνη προχωρούσε κι έγω πήγαινα λίγο πιο πίσω της. Έτσι, άκολουθώντας την, άνεβήκαμε μαζί ένα μικρό λορφισκό που ήτανε μερστά μας.

Εκείνη τη στιγμή δέν έννοιωθα δίλογο τον έαυτό μου. Η σκέψη μου ήταν ή σκέψη της, ή ψυχή μου ή ψυχή της και τις δυνάμεις μου όλες τις είχα άφήσει στα χέρια της άγαπημένης μου.

Ω! Λορέντζε. Όλα στον κόσμο αυτό είνε άγάπη και μόνο άγάπη!..

Προχωρήσαμε άκόμα λιγάκι και σε μιá στιγμή είπα στη Θηρεσία:

Και ποιός άλλος μπόρεσε στον κόσμο να αισθανθή και να περιγραφή καλύτερα τον έρωτα από τον ποιητή Πετρούρα; Όταν τον σκέπτομαι αισθάνομαι μέσα μου να πλημμυρίζη ή καρδιά μου από τό θείο εκείνο αισθήμα της άγάπης και νοιώθω τη ψυχή μου να λυτρώνεται από όλες τις έν-

Ο άνήφορος που είχαμε κάνει την είχε κουράσει πολύ. Δέν καθόμαστε λιγάκι ν' άναπαυθοϋμε εδώ; της είπα.

Και επειδή τα χόρτα που ήταν στρωμένα γύρω μας είχα πολλή ύγρασία, της έδειξα μιá μουρηά που ύψωνότανε πικνό φυλλή λίγο πάρα πέρα. Από εκείνη την ήμέρα τη μουρηά αυτή λέγαμε και οι δύο: Δέντρο της άγάπης μας.

Η μικρή άδελφή της μάς άφησε τότε και έτρεξε πέρα μαζέψη λιγα λουλούδια.

Η Θηρεσία κάθησε στα ξερά χόρτα που ήταν στρωά από τη μουρηά κι έγω κάθισα εκεί κοντά της. Έμεινε Αμεστιγμές σιωπηλοί. Εκύτταξε ό ένας τα μάτια του ανθρώ- μιλίη...

Τότε έγω έγειρα λίγο τό κεφάλι μου, άκούμισα σ' αβίων δέντρο και άρχισα σιγά να της άπαγγέλω μερικούς στίχους τά τραγούδια της Σαλφούς...

Ω! Λορέντζε! Εκείνη τη στιγμή έβγαينه στον όφρεγγάρι και ή Θηρεσία με κυττούσε στα μάτια...

Ω! Τι στιγμές, Λορέντζε! Τι άληθι- στιμιές που πέρασα μαζί της! Πόσο κι ή καρδιά μου τόρα που τα συλλογίζομαι αυτά, τόρα που σου γράφω Λορέντζε...

XXVII

14 Μαΐου, ώρα 11

Ναί, Λορέντζε! Ναί! Πρέπει να τό μάθης κι' εσύ αυτό. Τό στόμα μου είνε άκόμα όγρό από τό φιλή της Θηρεσίας και τό πρόσωπό μου άκόμα είνε βρεγμένο από τό δάκρυά της...

Μέ άγαπά, Λορέντζε! Ναί! τό νοιώθω, τό αισθάνομαι... με άγαπά, με άγαπά πολύ...

Και τόρα σ' άφήνω, σ' άφήνω φίλε μου για να μείνω μόνος μόν τον έαυτό μου, για να ξαναβρω την έξσταση της μακαρίας εκείνη στιγμής...

XXVIII

14 Μαΐου, Βράδυ

Πόσες φορές έχω πιάσει στα χέρια μου τη πένα για να σου γράψω, μα δέν μπόρεσα να έξακολουθήσω...

Τώρα που νοιώθω τον έαυτό μου λιγάκι πιο ήσυχο, πιστεύω να μπόρεσω να τελειώσω αυτό τό γράμμα μου.

Θυμάσαι τί σου έγραφα στο άλλο μου γράμμα; Η Θηρεσία ήταν καθισμένη κάτω από εκείνη τη μουρηά κι' έγω της άπήγγελα στίχους της Σαλφούς...

Ω! πώς είνε δυνατόν να σου περιγράψω την ουράνια εκείνη στιγμή, φίλε μου!..

Μέ άγαπά, ναί! τό νοιώθω, τό είδα να μου τό λέγει:

Σ' άγαπά, μου είπε μιá στιγμή που την κυττούσα στα μάτια...

Άμα άκουσα τις λέξεις αυτές να βγαίνουν από τό στόμα της τό βράδυ εκείνο, αισθάνθηκα γύρω μου όλη τη φύση να χαμογελάει, να χαμογελάει γλυκά... Σήκωσα τα μάτια μου στον ουρανό και μοί φάνηκε πως τον είδα ν' άνοιγεται στα δύο για να με δεχθή, για να με πάρη κι' έμένα κοντά στο Θεό...

Μ' άλλοιμονο! Γιατί να μην έλθη τότε ο θάνατος; Γιατί να μη κλείσω τότε τα μάτια μου, γιατί να μη πεθάνω τότε κοντά της κοντά στη Θηρεσίαν μου, ύστερα από την μαγική εκείνη λέξη ποι

άκουσα από τό στόμα της...

"Ω! ναί! Λορέντζε. Έλεσα τότε στην άγκαλιά της και την γέμισα φιλά...

Τά λουλούδια, τά δέντρα, ό άέρας, ή φύση, όλα έχουν την ούράνια στιγμή γελοισαν και άνένιδαν μιά θεία μυστηριώδη γλυκύτατο άρωμα...

Τό έλαφο άεράκι πού φυσούσε δρόσισε γλυκά στην ψυχή μου και πέρα, λίγο πιό μακριά, άπ' τό μέρος πού κινούσαν άκουγότανε τό μουρμούρισμα του μικρού ποταμού που...

"Η Σελήνη έλαμπε κι' αυτή ψηλά στον ούρανό και την κίτατες ένόμιζες πώς χαμογελούσε εκείνη την στιγμή, απ' όλην την ούρανό, έρωτευμένες, δύο καρδιές μεθυσιμένες, από τό ποτό της αγάπης...

Φιλούσα και ξαναφιλούσα στο στόμα της θρησεία, μ' αυτή όμως δεν μ' άγάλλιαζε, δεν με φιλούσε... Φαινότανε, λιγάκι τρομαγμένη και καθώς της έβλεπνα τό στόμα της με τό στόμα μου έννοιωθα τους στεναγούς, κι' αισθανόμουνα την καρδιά μου πάλι, να χτυπάη δυνατά στο στήθος της.

Μ' έντυπούσε με τά μεγάλα και ποταμά μάτια της, μ' έντυπούσε τρομαράκι στα σιγά-σιγά, πέροντας περισσότερο θάρρος έρχισε κι' αυτή να με φιλάη γλυκά στο ποταμά, έν ό από τό στόμα της ψιούλιζε σιγά μερικά γλυκά λόγια, πού μεϊθοσαν την ψυχή μου...

"Έξαφνα όμως την είδα να περπατάει και να σηκώνεται επάνω ομαγμένη... Φώναξε άμέσως την αδελφή της και ύστερα έτοξε έως τό δάσος γιά να την συναντήση.

"Έπεσα κάτω στο χώμα, ξεπλώθημα μπροστά της και άπλωσα χέρια μου θέλοντας νάρπάξω τά φορέματά της...

"Ήθελα να την φωνάξω, να την ξεροισώ, να με μιλήσω, μιά δεν έτόλμησα...

"Η άρετή της με είχε τόσο θαμπίσει, ώστε ή θρησεία μου φαινότανε ίση.

Την πλησίασα τρέμοντας : — Δέν μπορώ να γίνο ποτέ δική σου, μου είπε. Τά λόγια αυτά κατάλαβα ότι βγήκαν από τά της ψυχής της και όταν μ' έντύταξε φαινόταν να ήθελε να με μαϊλώση μαζί και να 'Ο νέσθ.

Έφαγε δένουα πηγαίνοντας δίπλα της στο δρόφομασμένη με ζυττούσε πεινά, αλλά ούτε κι' τόν έκαμε να της μιλήσω.

Όλα τά μυατά μπροστά στην πόρτα του κήπου φέως του. Από τό χέρι την αδελφή της και κομψή της.

Αύριο πε, μου είπε. Και άφού προχώρησε λιγά ύποσχέθη μου μιά στιγμή και μου ξαναείπε : φημο μνε!

Την ά εγκαταζήσθε στο μέρος αυτό βγή ή ώρα και την ζυττούσα έως μύθηζε από τά μάτια μου...

Ό έρχότανε να πέσω κάτω και να ω στο χώμα τά ίχνη τών βημάτων είχε άφήσει.

Μου φαινόταν άκόμα ότι την έβλεμπροστά μου, ότι ζυττούσα τά μαλι της κάτω άπ' τό γλυκό φεγγάρι, ότι λεπτα τά μάτια της, ότι άκούγα την ονή της...

Μ' άλλοιμονο! "Η θρησεία είχε θη πιό πέρα στο βάθος του κήπου, σα στά πυκνά δέντρα... Έμεινα άκόμεινες σιτιμές εκεί και ύστερα φειντας, σήκωσα τά μάτια μου ψηλά όν ούρανό ζητώντας να ίδω τό λαμπρό εκείνο άστρο της Άφροτης, και να ζητήσω να βρω στο γλυκό του φως κάποια παρηγοία στη πονεμένη ψυχή μου...

Μ' άλλοιμονο! Και τό άστρο αυτό, ή στενή μου αυτή παρηγορία, είχε κρηφή πιό και δεν έλαμπε σαν πρώτα στον ούρανό...

XXIX

17 Μάιος

"Υστερα από τό φιλά εκείνο της θρησείας αισθάνουμαι στην ψυχή μου μιά ούράνια χαρά να με πλημμυρίζη.

Είμαι τώρα πιό ζωηρός, πιό εδθμος και όλα γύρω μου τά λέπω πιό ώρατα, πιό χαρωπά.

Σήμερα τό τραγουδι τών πουλιών είνε πιό γλυκό γιά μένα και ό μουρμούρισμα πού κάνει ό ξέφυρος στα φύλλα τών δέντρων ισθάνουμαι να με μεθάρ περισσότερο από κάθε άλλη φορά...

Δέν άποφύγω πιό τους άνθρωπος και όλος ό κόσμος μου φαίνεται πώς πλάσθηκε από τό θεό γιά μένα. "Ω! αγάπη! αγάπη! σύ μόνον ύπάρχεις, έσύ μόνον κυβερνάς τους ανθρώπους στον μάιο αυτό κόσμο, έσύ μόνο ξέρεις να δίνης τη ζωή και την εύτυχία τις ψυχής μας.

Συχνά αυτόν τόν καιρό πηγαίνο και ξεπλώνουμαι στην όχθη ής λιμνης τών πέντε πηγών, στην άπόλυτη αυτή συχία του έρημου δάσους, άφήνω τη σκέψη μου να γυρίζη στο παρελθόν, να γυρίζη στην άνάνηψη εκείνης. (Άζολουθε)

— ΤΑ ΩΡΑΙΟΤΕΡΑ ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΑΝΕΚΔΟΤΑ —

Τι σου είνε αυτοί οι δημοσιογράφοι!

"Ο Βιλεμισάν, ό ιδρυτής του «Φιγαρώ», κατείχε έξέχουσαν θέσιν μεταξύ της λαοσινης άσπυτοκρατίας και έμμεταλλευόταν κάθε εύκαιριαν γιά ν' αύξηση τη δύναμη και την κυκλοφορία της έφημερίδος του. Με τά τεράτια δέ πού χρησιμοποίωσε είχε γίνει ό φόβος και ό τρόμος όλων.

Μιά μέρα πού είχε χρησιμεύσει ως κάρτης σε μιά μονομαχία, περιμένα πολλή ώρα στον θάλαμο του Εισαγγελέως, ό όποιος τόν είχε καλέσει γιά την έμπλήρωση κάποιου τύπου σχετικού με τη μονομαχία.

"Αφού είδε κι' άποσιδε ότι δεν είχε σκοπό να τόν φωνάξη ό Εισαγγελέως στο γραφείο του, λέει στον κλητήρα τόσο δυνατά ώστε ν' άκουστή από μέσα :

— Είδοποιήσε επί τέλους τόν αφέντη σου, ότι άν σε πέντε λεπτά δέ με δεχθή, φεύγω και δεν ξαναέρχομαι. Λέ μπορώ να περιμένα ως πού να τοιρώ τό κέφι.

"Ο Εισαγγελέως πού τόν άκουσε βγαίνει μανιώδης από τό γραφείο του και τόν κατακραυμώνει :

— Θα περιμένατε, κύριε, όσο μ' άρέσει. Άγγοεϊτε λοιπόν τι δικαιώματα έχει ένας Εισαγγελέως; "Αν αύριο καλούσα τόν πρίγκηπα Ναπολέοντα και ήνοειτο να ύπακούση άμέσως στην πρόσκλησή μου, θα είχα τό δικαίωμα να διατάξω να οδηγηθή διά της βίας ένωπιόν μου άνάμεσα σε δύο χωροφύλακες.

"Ο Βιλεμισάν πού είχε ήνωάσει έν τώ μεταξύ, άπάντησε με άπλοϊκότητα :

— Πολύ καλά, κύριε. "Αν όμως έγώ ήμουνα στη θέση σας δέ θα πραγματοποιούσα αυτό τό σχέδιο. Να διατάξετε να συλλάβουν αύριο τόν πρίγκηπα Ναπολέοντα! Πάει πολύ. Ξεχνάτε ότι έν περιπτώσει θανάτου του διαδόχου είνε αυτός ό διάδοχος του θρόνου; Ξεχνάτε άλλως τε ότι σήμερα είνε γερούσιαστής, στρατηγός και Γενικός Διοικητής της Άλγερίας;

— Δέν με καταλαβαίνετε, είπε με ζωηρότητα ό Εισαγγελέως. Σας ύπενθύμισα μόνο ότι, άν ήθελα, λα μπορούσα...

— Έστο! Κάνετε ό,τι σας άρέσει. Άλλά να συλλάβετε έτσι τόν πρίγκηπα Ναπολέοντα! Τι να σας πώ! Μου φαίνεται πολύ βαρύ...

— Μά ποτέ δεν είχα την πρόθεση...

— "Όταν ό αυτοκράτορας, συνέχισε ό Βιλεμισάν χωρίς να φαίνεται να δίνει προσοχή στις διαμαρτυρίες του Εισαγγελέως, όταν ό αυτοκράτορας μάθη ότι θέλετε να βάλετε τό στενότρο συγγενή του άνάμεσα σε δύο χωροφύλακες και να τόν διαπομπέσετε...

— Μά όχι, μά όχι! έφώναξε με άπελπισία ό Εισαγγελέως.

"Ο Βιλεμισάν όμως έξακολουθούσε τό χαβά του :

— "Ως πός έμέ, είμαι ύποχρεωμένος ν' άφηγηθώ στους άναγνώστες του Φιγαρώ όσα μου άνεκωνώσατε πού όλίγου έπιστήμης και είμαι εύτυχής πού μου έδώσατε την εύκαιρία να φανή άκόμη μιά φορά ή έννημερότης της έφημερίδος μου. Θα τιλοφορησω μάλιστα την σχετική είδηση : «Π Ι Θ Α Ν Η Σ Ο Υ Λ Λ Η Ψ Ι Σ Τ Ο Υ Π Ρ Ι Ν Κ Η Ψ Α Π Ο Σ Ν Α Π Ο Λ Ε Ο Ν Τ Ο Σ».

"Ο Εισαγγελέως, χαμένος πιό από τό καζό πού τόν βρήκε, έπήρε από τό μπράτσο τό δημοσιογράφο, τόν έβαλε στο γραφείο του, τού προσέφερε καφέ, τού έτελείωσε άμέσως τη δουλειά του κι' όλο με ρεβερέντες τόν συνόδευσε ως την έξώπορτα, έκλιπαρώντας τον να μη δημοσιευθούν στο «Φιγαρώ» αί... άνακωνώσεις του!

ΑΝΕΜΩΝΕΣ

Μεταξύ του προτερήματος και του ελαττώματος ύπάρχει, εκτός τών άλλων, και ή έξης διαφορά : Τό προτέρημα τό ανακαλύπτει ό παρατηρητικός μόνον άνθρωπος, ένψ τό ελάττωμα χτυπά στό μάτια του καθενός.

Τόν άνθρωπο πρέπει να τόν κρίνη κανείς όχι μόνο άπ' τόν τρόπο με τόν όποιον μιλεί, αλλά κι' άπ' τόν τρόπο με τόν όποιο σωμαίνει.

Πολλοί παραπονούνται ότι δεν έχουν μνήμη, κανείς όμως ότι δεν έχει κρίση...

Οί άναμνήσεις περασμένης εύτυχίας, είνε οί ρυτίδες της ψυχής. Δέ Ροσφοκώ Δέ Ροσφοκώ Δέ Ροσφοκώ